a postříbřovati (obch. a živn. komora v Lubně); dále mu přísluší právo zhotovovati všechno kovové kostelní nářadí. Ježto podle katolického ritu má býti při kališích alespoň miska neboli patena, při monstrancích pak měsíc (luna) ze stříbra, není vůbec možno omezovati pasíře na zhotovování kostelního nářadí z kovů obyčejných (obch. a živn. komora v Budějovicích). Byť i byla živnost zanášející se dnes okováváním dýmek, povstala ze živnosti pasířské, nedělají přece pasíři a bronzovníci z pravidla kování na dýmky a nemohou jich obyčejně také zhotovovati. Kování na dýmky zhotovují se nyní větším dílem pomocí lisů a zabývají se tím pouze zvláštní řemesla pro okování dýmek (obch. a živn. komora ve Vídni). Živnost tmelářská a nýtkařská zahrnuta jest v živnosti pasířské a bronzovnické uvedené v min. nařízení ze dne 30. června 1884 čís. 110 ř. z. pod položkou č. 15 a musí tudíž ti, kdož se ucházejí o svrchu zmíněné živnosti, k živnostenskému vykonávání těchto živností prokázati svoji způsobilost ve smyslu řádu živn., jak to jest předepsáno pro živnost pasířů a bronzovníků (výn. min. obch. ze dne 24. června 1888 č. 26850). (Viz rozhodnutí a dobrozdání o objemu živn. práv, Mauzovo vydání z r. 1888—1890; dále viz sb. Freye a Mareše z r. 1894).

Místo vysvědčení výučného a pracovního náhrádou právoplatnou jsou při řemeslné živnosti pasířské a bronzovnické vysvědčení z těchto odborných učilišť:

a) vysvědčení na odchodnou z odborné školy v Boru, v Kamenném Šonově, v Jablonci a zlatnická škola v Praze (srv. min. nař. ze dne 17. září 1883 č. 150 ř. z.);

b) odborné školy pro umělecko průmyslové technické oddělení pro práce z kovu při státní průmyslové škole v Innomostí (min. nař. ze dne 25. března 1891 č. 50 ř. z.);

c) ciselářská škola při umělecko-průmyslové škole pro umělý průmysl u rakouského musea umělecko-průmyslového ve Vídni (min. nař. ze dne 29. května 1893 č. 97 ř. z.), a konečně

d) odborná a zvláštní škola pro umělecko-průmyslové zpracování kovů při umělecko-průmyslové škole v Praze (srv. min. nař. ze dne 13. září 1897 č. 219 ř. z.).

Živnost pekařská.

Živnost pekařská přináleží k živnostem řemeslným. Jelikož zejména mezi mlynáři a pekaři vzplanul boj o to, smí-li mlynář bez zvláštní opovědi, zabývati se pečením chleba domácího (samožitného) či-li nic předepsalo min. nař. ze dne 14. října 1884 č. 166 ř. z, že není řemeslnou živností výroba černého domácího chleba, kterouž dle dosavadního obyčeje v zemi panujícího a nikdy nepopíraného provozovali mlynáři jakožto vedlejší živnost svoji pomocí domácích lidí nebo zvláštního pomocného personálu. Vzhledem k tomu jest tato pekařská živnost obírající se pečením černého chleba pro mlynáře živností svobodnou. Není také pochybností v tom směru, že v pojem živnosti pekařské přináleží i zadělávání (výroba těsta na chleba) a protož smí po rozumu § 37 živn. ř. každý pekař předsebráti i tuto práci k úplnému dohotovení svého výrobku potřebnou. Než z toho neplyne ještě nikterak, že by tato jednotlivá činnost sama o sobě zakládala již pojem živnosti řemeslné, a proto smějí zadělávati na chleba právě též i domácí lidé nepředloživše snad prve k této práci průkazu své způsobilosti, a proto spadá příprava těsta na chléb v rozsah průmyslu

domácího, neboť nejde při zadělání těsta o nějaký produkt určený k spotřebě, nýbrž naopak výroba produktu tohoto závisí ještě na upečení, kterážto činnost bez odporu pekařům přináleží a k níž tedy vyhledává se zvláštní průkaz způsobilosti (srv. rozh. spr. soud. dv. ze dne 27. května 1886 č. 1485, sb. »Budwinski« č. 3801).

Štýrské místodržitelství rozhodlo v daném případu, že pekaři pekoucí chléb černý smí se zanášeti výrobou jedině černého chleba, kdežto pekaři bílého chleba že oprávněni jsou péci veškery druhy pečiva. Onino pekaři, kteříž opověděli živnost pekařskou teprve po dni, kterého v působnost vešel řád živnostenský ze dne 20. prosince 1859, a neopověděli spolu i obchod moukou a krupicí nebo živnost nějakou, v jejíž rozsah spadá obchod moukou a krupicí (jako jest ku př. živnost mlynářská, hokynářská a pod.), nesmí vésti obchod moukou a krupicí, nýbrž musí zvláště opověděti tuto obchodní živnost. Nelze však zakazovati pekařům příležitostný prodej výrobků docílených při pravidelném provozování živnosti jejich a nehodících se ku výrobě zboží pekařského, jen nesmí se tak státi v krámech ani v místnostech kupujícímu obecenstvu přístupných. V oněch případnostech, kde živnost pekařská zároveň se živností mlynářskou se provozuje, není obchod moukou a krupicí součástkou živnosti pekařské, nýbrž považuje se za oprávnění propůjčené dle § 37. zák. ze dne 15. března 1883 č. 39 ř. z. mlynářské živnosti, pročež není třeba v případech těchto zvláště opovídati obchod moukou a krupicí (výn. min. vnitra ze dne 19. září 1887 č. 3026). Srv. též podrobněji co do rozhraní živnostenských práv mezi mlynáři a pekaři čl. »Živnost mlynářská«.

Dle rozhodnutí hornorak. místodržitelství mohou pekaři vzhledem ku § 60 č. 2 řádu živn. prodávati chléb dům od domu; zejména na venkově rozváží pravidelně pekař i do okolních osad výrobky své.

Pekař oprávněn jest vůbec vyráběti veškery druhy pečiva, při němž hlavní součástkou jest mouka, kdežto cukru a jiných přídavků v pečivu jeho vůbec není nebo jen tvoří součástku vedlejší; smí tedy pekař péci suchary, kdežto výrobou pečiva k čaji smí se zabývati jen pokud se to snáší se vzpomenutou právě podmínkou, t. j. cukr a jiné látky musí tu býti součástkami vedlejšími, kdežto mouka musí tvořiti hlavní díl pečiva čajového (min. nař. ze dne 7. června 1886 č. 4810, srv. též sb. Freye a Mareše č. 42.).

Živnost pernikářská.

Živnost pernikářská náleží k živnostem řemeslným a příbuzna jest se živností voskářskou. Starší předpisy práva živnostenského pojednávají pravidelně o pernikářství ve spojení s výrobou svíček voskových, tak na př. řád řemeslníků dolnorakouských ze dně 19. dubna 1749, dále nař. vládní ze dne 5. července 1796, kterýmž se vídeňským pernikářům přísně ukládá výroba pravých voskových svíček, dále dekret dv. kanceláře ze dne 30. května 1818, jenž výslovně pojednává o výrobě zboží voskářského ve městech provinciálních, kdež pernikářům nezávadně se přiznává. Pernikář má za úkol surový med převářeti a dobývá takto nejen medu potřebného ku pečivu svému, nýbrž i žlutého vosku; jest tudíž zcela přirozeno, že pernikáři pravidelně i sami vosk zpeněží a to tím spíše, poněvadž odbyt zboží pernikářského jen časem jest živější a poněvadž pernikář jinak odkázán jest právě jen na prodej a zpracování vosku. Ve skutečnosti vyučeni jsou také dělníci pernikářští pravidelně i práci vo-